

Anayasa Paketinin Gerçek Nedenleri...

Ankara'da merkezi bürokrasi ve tüm Anadolu'ya yayılan yerel bürokrasi AKP tarafından ele geçirilmiştir. Bütün bakanlıklar, genel müdürlükler, YÖK, RTÜK, SPK, TRT, BDDK, TOKİ, Özelleştirme İdaresi gibi son derece önemli kuruluşlar AKP siyasal iktidarının kadroları tarafından doldurulmuştur. Bu yetmiyor... Yargıya da girmek isteniyor...

Dr. Alev COŞKUN

AKP'nin anayasanın 23 maddesinde değişiklik öngören paketi açıklandı ve yoğun bir tartışma başladı... Öyle anlaşılıyor ki, AKP'nin bilinen siyasal taktiği ile kamuoyunda aylarca tartışılacak tasarı TBMM'de yeterli oyu sağlayabilirse, bu kez referanduma gidilecek, kamuoyu yine bu işe odaklanacak... Böylece, ekonomik sıkıntılar, yolsuzluklar, ihale kayırmaları ve işsizlik sorunu ikinci plana itilecektir. Anayasa paketinin birinci nedeni siyasal amaçlı, kamuoyunu işgaldir.

Ancak muhalefet partileri AKP'nin bu tuzağına düşmemelidir. Tersine, bu değişikliklerin halkın birincil sorunu olmadığı, büyük halk kitlelerinin temel sorununun ekonomik olduğu, AKP'nin soyut sorunlar yaratarak halkı kandırdığı sürekli belirtilmelidir.

Gerçekten bugün Türkiye, işsizlik konusunda dünyada ilk dördün içerisinde. İşsizlik rakamlarının yüzde 16'yı aştığı, her dört gençten birisinin işsiz olduğu gerçektir. Bu nedenle AKP'nin bu gibi sosyal ve ekonomik konuları ötelemek için, kamuoyunu işgal ettiği her vesile ile ortaya konulmalıdır.

CHP ve MHP bu anayasa değişim paketine karşı olduklarını açıkça belirttiler. CHP, **"Yüce Divan korkusu nedeniyle AKP'nin yüksek yargıyı yeniden düzenlemek istediğini"** söylerken MHP de **"Anayasa değişikliği kirli elleri aklama yeri değildir"** dedi.

Yargıyı AKP'ileştirmek

Anayasa paketinin ikinci önemli amacı, ileride AKP liderlerinin yolsuzluk iddialarıyla yargılanacakları Anayasa Mahkemesi'nde, onları koruyacak bir yapı oluşturmaktır. Yüce Divan olarak görev yapacak Anayasa Mahkemesi'ni AKP'ileştirmek.

AKP'nin bu tasarımı Meclis'e sunarken öngördüğü üçüncü gerekçe, Başbakan **Erdoğan**'ın inancına dile getirdiği temel **"zihniyet"** sorunudur.

Erdoğan'a göre AKP en yüksek oy alan bir parti, Meclis'te çoğunlukta, öyleyse **"milli irade"** kuralı gereğince her şeyi yap-

maya muktedirdir. Erdoğan, arkadaşları ve yandaşları buna inanıyorlar.

Oysa bu **"milli irade"** kuralı 19. yüzyılda kalmıştır. Bugünkü katılımcı ve çoğulcu demokrasi anlayışında, Meclis'teki çoğunluğun istedikleri her şeyi yapabilmeleri düşüncesi artık geçerliliğini ve **"meşruiyetini"** yitirmiştir.

AKP ve Erdoğan şöyle düşünüyor: Meclis'te AKP çoğunluğunun oylarıyla kabul edilen bir yasa, nasıl olur da Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilir?

Başbakan'a bağlı Adalet Bakanı tarafından gerçekleştirilmesi gereken yargıç ve savcı atamaları, nasıl olur da Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) tarafından yapılabilir?

Kuşatma tamamlanıyor

Başbakan bunları asla kabul etmemektedir. Nasıl olur da iktidar partisi, yargıç ve savcılar atayamaz? Nasıl olur da demokrasilerde çoğunluk partisinin oylarıyla kabul edilen yasalar Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilebilir?

Başbakan'ın hukuk bilgisi, birikimi, demokrasi bilinci ve anlayışı bunları kabul etmiyor...

Oysa gerçek demokrasilerde yargı bağımsızdır. Hukuk devletinde yargının işlerine yürütme karışmaz. Hukukun üstünlüğü, yürütmenin anayasalarla sınırlandırılmasıdır...

İşte Sayın Başbakan'la gerçek demokrasi arasındaki anlaşmazlık ve çelişki bu alandadır.

Bu temel çelişkiyi kısaca açalım. Yargıtay Başkanı **Gerçek** geçen hafta, **"Yüksek yargı kuşatma altındadır"** dedi. Başbakan Erdoğan hemen yanıt verdi ve **"Asıl yargı, yürütme ve yasamayı kuşatma altına almıştır"** dedi.

Oysa bütün çağdaş demokrasilerde, **"yürütmenin aldığı kararlar yargı denetimi dışına çıkarılmaz"**. Anayasamızın 125. maddesinde belirtildiği gibi **"idarenin her türlü işlemlerine karşı yargı yolu açıktır"**. Bu da idare mahkemelerinin ve Danıştay'ın görevi-

dir. Ama Sayın Başbakan Danıştay'dan memnun değildir, anayasanın 125. maddesine ise **"zihniyet"** olarak karşındır.

Bütün çağdaş demokrasilerde anayasa mahkemeleri, yasaların, anayasaya uygunluğunun yargısal denetimini yapar.

Ama Sayın Başbakan Anayasa Mahkemesi'nin bu fonksiyonundan hiç hazzetmemektedir.

Oysa yürütme ve yasamanın sınırlandırılmadığı bir sistem, artık çağdaş ve katılımcı bir demokrasi sayılmıyor.

Bağımsız yargı istenmiyor

Ama AKP bağımsız yargı istemiyor... Kendisine bağlı bir yargı, kendisinin egemen olacağı bir HSYK ve Anayasa Mahkemesi istiyor.

İşte getirilen anayasa paketinin temel nedeni budur...

İktidarının sekizinci yılına girdiği bir dönemde ve seçimlere gidilirken AKP neden bu yola başvuruyor?

AKP gerilim politikasını çok sever. AKP gerilim politikasının yarattığı bir siyasal partidir. Gerilim politikası AKP'nin ekmeğidir. İşte AKP'nin, böylesi tartışmalı bir anayasa paketini hazırlamasının bir diğer önemli nedeni de bu gerilim politikasıdır. Gerilim politikası olmazsa Başbakan neyi konuşacak, vücut dilini nasıl ortaya koyabilecektir? Gerilim politikası yapamazsa Başbakan'ın söyleyecek fazla bir şeyi kalmıyor.

Bir başka neden, kadrolaşma hareketidir. AKP iktidarının vazgeçemediği, vazgeçemeyeceği temel uygulama kadrolaşma politikasıdır.

Bugün Ankara'da merkezi bürokrasi ve tüm Anadolu'ya yayılan merkez bürokrasinin uzantısı yerel bürokrasi AKP tarafından ele geçirilmiştir. Bütün bakanlıklar, genel müdürlükler, YÖK, RTÜK, SPK, TRT, BDDK, TOKİ, Özelleştirme İdaresi gibi son derece önemli kuruluşlar AKP siyasal iktidarının kadroları tarafından doldurulmuştur. Bu yetmez... Belediyelerin büyük çoğunluğu ve hemen bütün üniversite rektörleri AKP'nin görüşü ve kadrolaşması doğrultusunda değiştirilmiştir.

Şimdi geriye ne kaldı? Evet, geriye HSYK, Anayasa Mahkemesi ve TSK kaldı.

İşte son anayasa paketi bunu sağlamak için düzenlenmiştir. Temel amaç HSYK ve Anayasa Mahkemesi'nin yapısını değiştirmektir. Yoksa kimi aymaz köşebaşı yazarlarının sandıkları gibi amaç demokratikleşme değildir...